

Hellevad Vandværk
Sønderløkke 5
6230 Rødekro

Natur

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 22-04-2024
Sagsnr.: 18/13936

Kontakt: Rikke Matthiesen Klindt
Direkte tlf.: 2427 1423
E-mail: rkm@aabenraa.dk

Tillæg til indvindingstilladelse for Hellevad Vandværk beliggende Sønderløkke 5, 6230 Rødekro

Ansøger	Hellevad Vandværk Sønderløkke 5 6230 Rødekro
Tilladelse Indvindingsmængde (§20)	176.000 m ³ årligt
Tilladelsen er et tillæg til	Hellevad Vandværks indvindingstilladelse af 4. oktober 2012.
Gyldighedsperiode	22. april 2024 – 31. december 2042. Tillægget udløber samtidig med indvindingstilladelsen.
Beliggenhed	Vandværksgrunden matr. nr. 415 Hellevad Ejerlav, Hellevad
Boringer	DGU nr. 160.1496 og 160.1556
Sagsnummer	18/13936
Sagsbehandler	Rikke Matthiesen Klindt E-mail: rkm@aabenraa.dk
Kvalitetssikring	Lena Berndt Klintø
Hjemmel	§ 20 i Lov om vandforsyning m.v., LBKG nr. 602 af 10. maj 2022

Indhold

1. Afgørelse	3
2. Ændrede vilkår	4
3. Tilsyn	4
4. Erstatningsregler	4
5. Sagsfremstilling	4
5.1 Ansøgningen	4
5.2 Gældende indvindingstilladelse	4
5.3 Vandværket og dets nuværende og fremtidige indvindingsbehov	5
5.3 Råvandskvalitet	5
5.4 Forureningstrusler	5
5.5 Vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne	6
6. Partshøring	8
7. Offentliggørelse	9
8. Klagevejledning og klagefrist	9

1. Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler hermed tilladelse til, at indvindingen fra Hellevad Vandværk øges til 176.000 m³ årligt fra de eksisterende borerer hhv. DGU nr. 160.1496 og 160.1556.

Tilladelsen meddeles i henhold til § 20 i Vandforsyningsloven¹ og er et tillæg til Hellevad Vandværks gældende indvindingstilladelse meddelt d. 4. oktober 2012.

Med tillægget ændres vilkår 2.3 i den gældende indvindingstilladelse. De øvrige vilkår gælder uændret.

Tillægget er gældende frem til d. 31. december 2042 og udløber dermed samtidig med indvindingstilladelsen.

Screening efter miljøvurderingsloven²

Projekter vedrørende vandforsyningsboringer fremgår af miljøvurderingslovens bilag 2 som værende screeningspligtige.

Aabenraa Kommune har truffet afgørelse om, at forøgelsen af indvindingen fra 150.000 m³/år til 176.000 m³/år (88.000 m³/boring) ikke afkaster VVM-pligt. Afgørelsen er offentliggjort på Aabenraa Kommunes hjemmeside sideløbende med tillægget.

Vurdering i henhold til habitatbekendtgørelsen³

I henhold til habitatbekendtgørelsens § 6 skal der foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre projekter kan påvirke et Natura 2000 område væsentligt. Aabenraa Kommune har vurderet at, projektet ikke vil medføre en påvirkning af bilag IV-arter eller de arter og naturtyper som udgør udpegningsgrundlaget for det nærmeste Natura 2000 område, område nr. SAC85 *Bolderslev Skov og Uge Skov*, der er beliggende i en afstand af minimum 9,5 km fra projektområdet. Læs mere under afsnit 5.5.5.

¹ Lov om vandforsyning, LBKG nr. 602 af 10-05-2022

² Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter, LBKG nr. 4 af 03-01-2023

³ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, BKG nr. 2091 af 12-11-2021

2. Ændrede vilkår

2.3 Indvindingens omfang ændres til:

- Den årlige indvinding må ikke overstige 176.000 m³ fordelt ligeligt mellem boringerne med DGU nr. 160.1496 og DGU nr. 160.1556. Dvs. maksimalt 88.000 m³ årligt pr. boring.
- Der må maksimalt indvindes 31 m³/t fra boringen med DGU nr. 160.1496 og maksimalt 24,8 m³/t fra boringen med DGU nr. 160.1556.
- Indvindingsanlæggets pumpekapacitet mv. må kun ændres efter forudgående godkendelse fra Aabenraa Kommune.

3. Tilsyn

Aabenraa Kommune er tilsynsmyndighed og fører tilsyn med, at de stillede vilkår overholdes. Hvis vilkårene ikke overholdes, kan tilladelsen tilbagekaldes uden erstatning jf. vandforsyningslovens § 34.

4. Erstatningsregler

Vandværket er jf. § 23 i vandforsyningsloven erstatningspligtig for skader, der opstår som følge af etablering og drift af anlægget. Skaderne kan f.eks. opstå som følge af forandring af grundvandsstanden, ændring af vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v. I mangel på enighed afgøres erstatningsspørgsmål af taksationsmyndighederne.

5. Sagsfremstilling

5.1 Ansøgningen

Aabenraa Kommune modtog d. 9. november 2023 en ansøgning fra Hellevad Vandværk om at øge indvindingen til 176.000 m³ årligt.

5.2 Gældende indvindingstilladelse

Hellevad Vandværk har en gældende indvindingstilladelse meddelt d. 4. oktober 2012 af Aabenraa Kommune. Tilladelsen er gyldig frem til og med d. 31. december 2042. Jf. tilladelsen har Hellevad Vandværk lov til at indvinde 150.000 m³ vand årligt på anlægget beliggende Sønderløkke 5, 6230 Rødekro.

5.3 Vandværket og dets nuværende og fremtidige indvindingsbehov

Hellevad Vandværk er et alment vandværk, der forsyner forbrugere i Hellevad og omegn herunder Klovtoft, Hydevad og Hønkys.

Hellevad Vandværk har til deres anlæg tilknyttet to borer:

- DGU nr. 160.1496 udført i 2002 til en dybde på 145 m og filtersat fra 124-136 m.u.t.
- DGU nr. 160.1556 udført i 2003 til en dybde på 140 m og filtersat fra 124-136 m.u.t.

Hellevad Vandværk har de seneste 5 år indvundet følgende m³ vand:

2018	2019	2020	2021	2022
166.404	158.686	159.714	155.188	161.315

Ifølge prognosen i Aabenraa Kommunes Vandforsyningsplan 2022-2034, vil Hellevad Vandværk i år 2034 have et vandbehov på 173.673 m³.

5.3 Råvandskvalitet

Råvandstypen er formentlig vandtype D. Dvs. vandet er velbeskyttet, dog med forhøjet indhold af ammonium og jern.

Vandtype D er normalt kendetegnet ved hverken at indeholde nitrat eller ilt, samt at sulfatindholdet er reduceret og mindre end 20 mg/L.

I de seneste boringskontroller fra hhv. 2. februar 2020 og 15. april 2021 er der målt et iltindhold på 0,2-0,3 mg/L, men der er ikke målt nitrat, og sulfatindholdet er hhv. 6,6-6,7 mg/L.

Jernindholdet er målt til 0,75-0,83 mg/L, hvilket svarer bedre overens med vandtype C, men det afgørende for vandtype C er, at sulfatindholdet er større end 20 mg/L. Det er derfor vurderet, at råvandet bedst kategoriseres som vandtype D.

5.4 Forureningstrusler

Der er enkelte V1- og V2-kortlagte lokaliteter inden for det nuværende indvindingsopland samt enkelte lokaliteter < 200 m fra det nuværende indvindingsopland.

De V2 kortlagte områder uden for det nuværende indvindingsopland udgør ca. 2000 m², der er kortlagt pga. fund af kulbrintefraktioner og benzin i jord samt kulbrintefraktioner og benzen i poreluft.

Inden for det nuværende indvindingsopland er der en lille V2-kortlagt lokalitet på 10 m², der er kortlagt pga. fund af bly og olieprodukter i jord.

V1 lokaliteterne nærmest boringerne er kortlagt på baggrund af tidligere auto- og traktorværksted samt servicestation og autoværksted.

De seneste råvandsanalyser viser ikke tegn på forurening fra ovennævnte lokaliteter.

5.5 Vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne

5.5.1 Geologi og hydrogeologi

Ifølge en rapport fra GEUS indeholdende en stratigrafisk tolkning af boringen med DGU nr. 160.1556 indvindes der vand fra Bastrup formationen.

Idet boringerne er filtersat i samme dybde og beliggende med mindre end 35 m afstand må det formodes, at også boring 160.1496 indvinder fra Bastrup formationen.

Boreprofilet for boring 160.1556 viser to lerdæklag med en tykkelse på hhv. 12 m og 11 m beliggende hhv. 18-30 m.u.t og 110-121 m.u.t.

Boreprofilet for boring 160.1496 viser tilsvarende, at der er lerdække fra 19-30 m.u.t. samt fra 112-123 m.u.t. Herudover er der et mindre lerdække fra 50-54 m.u.t.

Det nuværende indvindingsopland strækker sig mod nordøst for derefter at dreje mod nord.

5.5.2 Påvirkning af grundvandsmagasinet og andre indvindinger

Grundvandsinteresser i området

Boringen er placeret i et område med drikkevandsinteresser (OSD).

En opgørelse over den anvendte grundvandsressource (foretaget i programmet BEST) viser, at udnyttelsesgraden i de relevante oplande varierer fra ca. 38 %-66 %. Det yderste af indvindingsoplandet nedstrøms boringerne strækker sig ind i et opland, hvor udnyttelsesgraden er over 100 %.

Der er markvandingsinteresser i og uden for vandværkets indvindingsopland. Indvindingen til markvandning sker dog fra mere terrænnære grundvandsmagasiner end vandværkets indvinding.

Aabenraa Kommune vurderer, at grundvandsressourcen i området er tilstrækkelig til den fremtidige indvinding, og at tilladelsen ikke vil udgøre en hindring for den fremtidige anvendelse af områdets grundvand.

Andre vandværker i området

Der er flere andre vandværker inden for en afstand af 10 km fra Hellevad Vandværk herunder Røde Kro, Fogderup og Bedsted vandværker. Ingen af de nærliggende indvindingsoplandene overlapper med indvindingsoplandet for Hellevad Vandværk.

Aabenraa Kommune vurderer, at den forøgede indvinding fra Hellevad Vandværk ikke vil være i konflikt med indvindingen fra de øvrige vandværker i området.

Enkeltindvindinger

Der er få enkeltindvindere i området, der næsten alle er beliggende med mulighed for tilslutning til vandværk. Der er ikke kendskab til boringsdybden hos alle enkeltvindere, men ingen af borerne forventes at være dybere end 30 m.

Idet der er tale om forskellige grundvandsmagasiner vurderes, at indvindingen fra Hellevad Vandværk ikke vil påvirke enkeltindvindingerne.

5.5.4 Påvirkning af natur, vand og dyrearter

Beskyttede naturområder, vandløb, kystvande og arter i området

De nærmeste § 3 beskyttede⁴ naturområder er 4 søer beliggende mellem ca. 410 m til 530 m fra indvindingsboringerne.

Det nærmeste §3 beskyttede vandløb er beliggende minimum 310 m nord for borerne. Samme vandløb er også det nærmeste målsatte vandløb. Vandløbet er målsat med miljømålet god økologisk tilstand, og dets nuværende tilstand er vurderet til dårlig økologisk tilstand, men uden risiko for manglende målopfyldelse i 2027.

Modelberegning af påvirkning ved terræn

Vha. programmet BEST er grundvandspåvirkningen ved terræn mht. til sandsynligheden for påvirkning af naturområder og vandløb beregnet.

Beregningerne er foretaget baseret på en fremtidig indvinding på 88.000 m³ fra hver af borerne og en filtersætning i den dybeste sandformation, der er lagt ind i modellen (Odderup formationen).

I modellen er der tre sandlag over grundvandsmagasinet, hvorfra der indvindes vand. Sænkningen er hhv. mindre end 1 cm og ca. 7 cm i de to mellemste sandlag, mens der ifølge BEST ingen sænkning er i laget nærmest terræn.

Ifølge beregningerne i BEST er der ingen naturlokaliteter, der vil blive kritisk påvirkede af indvindingen, men fire vandløbsoplande er ifølge BEST kritisk påvirkede af den samlede indvinding i området (dvs. fra alle borer; ikke kun vandværksboringerne).

Vandløbspåvirkningen er efterfølgende manuelt gennemgået af Aabenraa Kommunes vandløbsgruppe, der vurderer, at tallene fra BEST ikke er retvisende for hverken

⁴ Lov om naturbeskyttelse, LBKG nr. 1392 af 10-04-2022

oplandet til Rødå, Hvirilå, Røjbæk eller oplandet med oplandsID 16510195. Vurderingen tager udgangspunkt i boringernes dybde og lerlagene over det magasin, hvorfra der indvindes vand. Vandløbsgruppen skriver yderligere, at vandføringen i Rødå er påvirket af grundvandsstanden i det store, frie magasin under strækningen fra Rødekro til Klovtoft. Det er et terrænært magasin og dermed ikke samme grundvandsmagasin, som Hellevad Vandværk indvinder fra. Vandløbsgruppen vurderer, at en øget indvinding på op til 176.000 m³ årligt er tilladelig fra et vandløbsmæssigt perspektiv. Mængden svarer til 6-13 % mere end der har været indvundet siden 2018 og til den mængde, Hellevad Vandværk forventes at have brug for i 2034.

Kombineret med det samfundsmæssige hensyn er vurderingen derfor, at der kan meddeles tilladelse til den forøgede indvinding.

5.5.5 Påvirkning af habitatområder og bilag IV-arter

I henhold til habitatbekendtgørelsens § 6 skal der foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre projekter kan påvirke et Natura 2000 område væsentligt. Det nærmeste natura 2000 områder er område nr. SAC85 *Bolderslev Skov og Uge Skov* beliggende i en afstand af minimum 9,5 km fra kildepladsområdet.

Der er registreret følgende bilag IV arter inden for et en afstand på 1,5 km fra boringerne:

- Odder 1,1 km sydøst for boringerne.

Med udgangspunkt i dybden til indvindingsmagasinet, afstanden til boringerne og sænkingsberegningerne foretaget i BEST vurderes, at tilladelsen med de stillede vilkår ikke vil medføre en påvirkning af bilag IV-arter eller udpegningsgrundlaget for ovennævnte natura 2000 områder.

5.5.6 Sammenfatning

Aabenraa Kommune vurderer, at indvindingen på 176.000 m³ årligt ikke vil påvirke grundvandsmagasinet, andre indvindinger, naturområder, vandløb eller beskyttede arter og habitatområder væsentligt.

6. Partshøring

Ansøger er blevet orienteret om afgørelsen og har haft mulighed for at komme med bemærkninger fra d. 10. april 2024 til og med d. 19. april 2024. Ansøger har ikke fremsendt bemærkninger.

7. Offentliggørelse

Afgørelsen er offentliggjort på Aabenraa Kommunes hjemmeside d. 22. april 2024.

8. Klagevejledning og klagefrist

Klagefrist

Klagefristen er 4 uger fra den dato godkendelsen er meddelt, dvs. d. **20. maj 2024**

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede organisationer og i øvrigt af enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald.

Klagen skal sendes digitalt via Klageportalen på Nævnenes hus - Miljø og Fødevareklagenævnet. Der logges ind med NemID. Det er en betingelse for klagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist, vil klagen blive afvist.

En klage over afgørelsen har opsættende virkning.

Fritagelse for brug af klageportal

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Aabenraa Kommune, der sender anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Venlig hilsen

Rikke Matthiesen Klindt
Civilingeniør

Kopi af afgørelsen er sendt til

- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening Aabenraa lokalafdeling, aabenraa@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, sydoestjylland@sportsfiskerforbundet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk